

Sygn. akt VIII Gz 7/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Elżbieta Kala (spr.)

Sędziowie: SSO Artur Fornal

SSO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2018 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)

przeciwko **A. K.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 20 października 2017 r., sygn. akt VIII GNc 3607/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania

Elżbieta Kala Artur Fornal Marek Tauer

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 października 2018 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy odrzucił zażalenie pozwanej z dn. 5.09.2017 r. na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 4.08.2017 r. o odrzuceniu zarzutów od nakazu zapłaty wydanego w dn. 1.09.2016 r.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że w dn. 5.09.2017 r. pozwana złożyła zażalenie na postanowienie sądu z dn. 4.08.2017 r. o odrzuceniu zarzutów. W dn. 18.09.2017 r. wezwano pozwaną do uzupełnienia opłaty od zażalenia w kwocie 728 zł. W odpowiedzi pozwana złożyła wniosek o zwolnienie jej od uiszczenia tej opłaty. Jak wskazał Sąd Rejonowy, wniosek ten oparty był na tych samych okolicznościach, które były przedmiotem rozpoznania w postanowieniach sądu z dn. 8.05.2017 r. i 14.06.2017 r. Pozwana odebrała wezwanie w dn. 21.08.2017 r. i nie uregulowała opłaty w określonym przez sąd terminie. Postanowieniem z dn. 29.09.2017 r. sąd odrzucił ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i wezwał pozwaną do uiszczenia w terminie 7 dni opłaty od zażalenia w kwocie 728 zł pod rygorem jego odrzucenia. Pozwana odebrała wezwanie w dn. 9.10.2017 r. W określonym terminie pozwana ponownie złożyła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych podnosząc okoliczności zbieżne z dotychczas powoływanymi w złożonych wnioskach. Wobec tego sąd w dn. 20.10.2017 r. odrzucił ponowny wniosek pozwanej o zwolnienie jej od kosztów sądowych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy w oparciu o treść art. 370 k.p.c w zw. z art. 397 § 2 k.p.c odrzucił zażalenie pozwanej od którego nie uiściła ona opłaty sądowej.

Pozwana złożyła zażalenie na powyższe postanowienie zaskarżając je w całości. W uzasadnieniu zażalenia skarżąca wskazała, że Sąd Rejonowy niezasadnie przyjął, iż starając się o zwolnienie od kosztów sądowych pozwana w swoich wnioskach podnosiła zbieżne okoliczności. Zdaniem pozwanej, z treści obydwu jej wniosków jasno wynika, że jej sytuacja uległa diametralnej zmianie niż w dniu wydania nakazu zapłaty. Pozwana podniosła, że starając się o zwolnienie od kosztów sądowych w sposób rzetelny i zgodny ze stanem faktycznym przedstawiła swoją sytuację materialną m.in. że jest osobą bezrobotną.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżonym postanowieniem z dn. 20.10.2017 r. Sąd Rejonowy odrzucił zażalenie pozwanej na postanowienie z dn. 4.08.2017 r. na podstawie art. 370 k.p.c w zw. z art. 397 § 1 k.p.c, podnosząc, że pozwana nie uiściła w określonym przez sąd terminie opłaty sądowej od tego zażalenia, a jej ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty był na tych samych okolicznościach, które były przedmiotem rozpoznania w postanowieniach sądu z dn. 8.05.2017 r. i 14.06.2017 r., w związku z czym Sąd Rejonowy wniosek ten odrzucił postanowieniem z dn. 20.10.2017 r.

Zgodnie z art. 107 ust. 2 ustawy z dn. 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U z 2016 r.poz. 623 ze zm.) ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach polega odrzuceniu. Na odrzucenie wniosku nie przysługuje zażalenie. Regulacja z art. 107 u.k.s.c. jest następstwem charakteru prawnego prawomocnego postanowienia odmawiającego zwolnienia od kosztów sądowych.

Wezwanie do uiszczenia opłaty sądowej od zażalenia na postanowienie z dn. 4.08.2017 r. doręczono pozwanej 9.10.2017 r. (k-101). W określonym przez sąd terminie pozwana nie uiściła opłaty sądowej natomiast złożyła kolejny wniosek z dn. 16.10.2017 r. o zwolnienie jej od kosztów sądowych (k-96). Wniosek ten postanowieniem z dn. 20.10.2017 r. Sąd odrzucił jako wniosek ponowny oparty na tych samych okolicznościach.

Słusznie jednak podniosła pozwana w zażaleniu, że zarówno we wniosku z dn. 16.10.2017 r. jak również w dwóch wcześniejszych wnioskach z dn. 25.09.2017 r. (k-90) i z dn. 27.06.2017 r. (k-80) pozwana wskazała na nową okoliczność dotyczącą jej sytuacji majątkowej, a mianowicie na fakt, że z dniem 18 stycznia 2017 r. utraciła źródło utrzymania w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności gospodarczej. We wnioskach tych pozwana wskazywała też, że w chwili ich składania jest osobą bezrobotną i pozostaje na utrzymaniu swojej rodziny.

Te okoliczności, wbrew twierdzeniu Sądu zawartemu w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, nie były przedmiotem rozpoznania w postanowieniach sądu z dn. 8.05.2017 r. i 14.06.2017 r.

We wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych z dn. 18.10.2016 r. (k-43), który był przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu w dn. 8.05.2017 r. i 14.06.2017 r., pozwana podnosiła pogorszenie warunków finansowych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, a w dołączonym do wniosku oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania z dn. 27.12.2016 r. podała, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej osiąga dochód w wysokości 1.000 zł netto miesięcznie (k-480).

Sąd Okręgowy podziela co do zasady stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 11 lutego 2009 r., (V CZ 4/09, Lex nr 658212), że nie każda zmiana okoliczności, mająca wpływ na sytuację materialną wnoszącego o zwolnienie od kosztów sądowych, może prowadzić do rozpoznania merytorycznego kolejnego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Każda bowiem zmiana wysokości otrzymywanego wynagrodzenia czy wysokości stałych wydatków mogłaby oznaczać, że ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty jest na innych okolicznościach faktycznych niż te, które były brane pod uwagę przy rozpoznawaniu poprzedniego wniosku. Przyjmąc zatem należy, że chodzi tu o zmiany istotne, które mogłyby uzasadniać odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych .

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności podawane przez pozwaną w treści jej pierwotnego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w porównaniu do treści jej kolejnych wniosków, w tym wniosku z dn. 16.10.2017 r., zawierały istotne zmiany dotyczące jej sytuacji majątkowej, które powinny podlegać ocenie sądu. Wskazana bowiem przez pozwaną okoliczność, że straciła źródło swego utrzymania, poprzez utratę miesięcznych dochodów z tytułu prowadzonej wcześniej działalności gospodarczej, że jest osobą bezrobotną i że pozostaje na utrzymaniu rodziny, stanowi istotną różnicę w porównaniu do jej wcześniejszej sytuacji majątkowej i rodzinnej. Okoliczności te nie były zaś przedmiotem oceny sądu przy rozpoznawaniu podejmowaniu wcześniejszych decyzji o oddaleniu jej wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Odrzucenie więc kolejnego wniosku pozwanej o zwolnienie jej od kosztów sądowych było niezasadne.

W związku z powyższym, Sąd Rejonowy powinien ponownie ocenić kolejny wniosek pozwanej o zwolnienie jej od kosztów sądowych, oparty na innych, istotnych z punktu widzenia sytuacji majątkowej pozwanej okolicznościach. Odrzucenie zatem zażalenia pozwanej na postanowienie sądu z dn. 4.08.2017 r. przed rozpoznaniem jej wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych należy uznać za przedwczesne.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.

Elżbieta Kala Artur Fornal Marek Tauer